

MINISTARSTVO KULTURE

PRIJEDLOG

**ELABORAT
O
OPRAVDANOSTI OSNIVANJA REGIONALNOG
CENTRA ZA RAZVOJ MENADŽMENTA U
KULTURNOJ BAŠTINI**

Cetinje, septembar 2011. godine

SADRŽAJ

I UVOD

- 1) Ciljevi i zadaci Centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini
- 2) Menadžment u kulturnoj baštini

II RAZLOZI ZA OSNIVANJE

- 1) Potreba i osnov za osnivanje Centra

III PROJEKCIJA ORGANIZACIONOG OKVIRA

- 1) Djelokrug rada
- 2) Unutrašnja organizacija

IV KONCEPCIJA OSNIVANJA I RAZVOJA

V NAČIN OBEZBJEĐENJA USLOVA ZA RAD

- 1) Kadar
- 2) Prostor za rad i oprema
- 3) Finansijska sredstva

VI REZIME

VII PRIJEDLOG MJER

I UVOD

1) Ciljevi i zadaci Centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini

Jačanje i izgradnja institucionalnih kapaciteta na nivou Crne Gore posebno je značajna u pogledu izazova koje donosi proces evropskih integracija, što podrazumijeva restrukturiranje postojećih ili osnivanje novih institucija.

Institucionalni okvir u oblasti kulturne baštine u Crnoj Gori jasno je diferenciran, sa skoro rigidnom distinkcijom u odnosu na četiri ključne djelatnosti (konvencionalnu, muzejsku, bibliotečku i arhivsku).

U skladu sa tim, Centar za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini pvenstveno ima za cilj unaprjeđivanje institucionalnih i kadrovskih kapaciteta država Regiona za menadžment u kulturnoj baštini i izradu menadžment planova za kulturna dobra na Listi svjetske baštine UNESCO, kao i druga kulturna dobra u skladu sa zakonom.

Naime, ova specijalizovana ustanova bila bi osnovni instrument za jačanje odgovarajućih upravljačkih kapaciteta i za postizanje sinergije između svih upravljačkih struktura.

Pri tome, Centar svojom djelatnošću nema za cilj preklapanje nadležnosti sa drugim državnim i lokalnim organima i ustanovama koje se bave kulturnom baštinom, već podršku u jačanju kadrovskih i institucionalnih kapaciteta kroz aktivnosti date u potpoglavlju Djelokruga rada.

2) Menadžment u kulturnoj baštini

Razumijevanje i uvažavanje kulturne baštine je preduslov za izradu i donošenje konkretnih, valjanih i efektivnih menadžmentskih odluka u pogledu zaštite i očuvanja kulturnih vrijednosti i njihovog održivog korišćenja kao razvojnog potencijala.

Za uspješno upravljanje kulturnom baštinom neophodna je, prije svega, posvećenost svih struktura društva tom cilju, adekvatna pravna, institucionalna i kadrovska infrastruktura, koordinacija i saradnja među političkim, stručnim, privatnim i civilnim segmentima društva.

Menadžment kulturnom baštinom se zasniva na potpunom poznavanju njenih istorijskih, kulturnih i drugih vrijednosti, poznavanju osjetljivih tačaka, prijetnji i opasnosti, mogućnosti koje pruža status zaštićenosti, kao i potpuno poznavanje resursa koje posjeduje i glavnih potencijala razvoja. Za rješavanje konflikta između očuvanja i zaštite kulturnih vrijednosti i razvoja neophodno je obezbjediti efikasne mehanizme, koji

će biti u funkciji sprječavanja onih promjena koje mogu promijeniti karakter i suštinu kulturnog dobra.

Mehanizmi upravljanja treba da garantuju da se održava ravnoteža između javnih i privatnih interesa. Takođe, neophodno je izgraditi svijest da je očuvanje integriteta i autentičnosti kulturnih vrijednosti zaštićenog kulturnog dobra u interesu svih, budući da ono predstavlja važan resurs u održivom razvoju cijele zajednice. Ukupni ciljevi zaštite i unaprjeđenja stanja kulturnih vrijednosti trebaju biti učinjeni jasnim svim ključnim akterima, posebno lokalnim i državnim organima. Izuzetno važan preduslov za djelotvorno upravljanje kulturnom baštinom je konceptijski pristup, baziran na integrisanoj zaštiti svih vrijednosti kulturnih dobara. Zato je neophodno da funkcije zaštite i očuvanje kulturnih dobara budu adekvatno planirane, usmjeravane, kontrolisane i utemeljene na viziji razvoja za duži period u skladu sa principima održivog razvoja.

Da bi se uspostavila ravnoteža kompleksnih odnosa između očuvanja i zaštite i održivog razvoja u procesu planiranja i upravljanja kulturnom baštinom, suštinski važan korak je uključivanje u proces upravljanja svih kadrovskih potencija relevantnih državnih i lokalnih organa i institucija, i njihova edukacija i doedukacija za poslove upravljanja, zaštite, unaprjeđenja vrijednosti kulturnih dobara kroz prepoznavanje potencijala zaštićenog kulturnog dobra i mogućnosti njegovog korišćenja za razvoj zajednice i šireg okruženja.

II RAZLOZI ZA OSNIVANJE

1) Potreba i osnov za osnivanje Centra

Potreba osnivanja Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini prepoznata je Programom »Cetinje - Grad kulture 2010 - 2013« koji je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 23. jula 2010. godine, a kojim se Cetinje promovise u međunarodnu kulturnu prijestonicu, kao i Deklaraciji usvojenoj na Ministarskoj konferenciji u okviru UNESCO inicijative "Kulturna baština - Most ka zajedničkoj budućnosti" održanoj na Cetinju 23.04.2010. godine i Deklaraciji usvojenoj na Ministarskoj konferenciji u okviru inicijative "Savjet ministara kulture Jugoistočne Evrope" održanoj na Cetinju 24.04.2010. godine.

U tački 7 Deklaracije UNESCO inicijative navedeno je:

"Za potrebe ostvarivanja jake povezanosti između očuvanja kulturne baštine i njene promocije kao sredstva za održivi razvoj, podržavamo realizaciju aktivnosti na izgradnji kapaciteta, sa posebnim osvrtom na definisanje efikasnih menadžment planova za zaštićena područja. Prema tome, podržavamo ostvarivanje regionalne mreže eksperata

u menadžmentu kulturne baštine i ohrabrujemo osnivanje Regionalnog centra u Crnoj Gori koji će biti specializovan za menadžment u kulturnoj baštini".

U tački I Deklaracije inicijative Savjeta ministara navedeno je:

„Podržavamo inicijativu zemlje domaćina, Crne Gore da formira Regionalni centar na Cetinju, Prijestonici Crne Gore, koji će se baviti menadžmentom u kulturnoj baštini i biti značajna spona regionalne saradnje u ovoj oblasti, čime potvrđujemo našu posvećenost menadžmentu u kulturnoj baštini, izraženu kroz brojna dokumenta usvojena u okviru svih regionalnih inicijativa“.

Inicijativa Crne Gore da ova specijalizovana ustanova - Centar, koji će se baviti pitanjima iz oblasti menadžmenta u kulturnoj baštini, bude osnovan u Crnoj Gori, kao centar izvrsnosti II kategorije pod okriljem UNESCO, podržana je od strane UNESCO i ministara kulture država Regiona, zbog do tada visoko ocijenjenih menadžment planova koje je uradila Crna Gora u oblasti kulturne baštine. Naime, na Ministarskoj konferenciji ocijenjeno je da, način sprovedenog procesa izrade ovih strateških dokumenata za upravljanje, zaštitu, očuvanje i razvoj kulturno-istorijskih cjelina i područja, kao i njihova sadržina, treba da budu reper i ostalim zemljama prilikom izrade menadžment planova. Iz tih razloga, 2008. godine, UNESCO je u saradnji sa Ministarstvom kulture Republike Makedonije, organizovao Radionicu za obuku kadrova iz Makedonije za izradu Menadžment plana Ohrida, čija realizacija je bila povjerena nacionalnim ekspertima iz Crne Gore.

Inicijativa za osnivanje specijalizovanih UNESCO instituta i centara, koji se bave određenim pitanjima i oblastima od značaja za kulturu, prihvaćena je 1980. godine na Generalnoj konferenciji Komiteta Svjetske baštine, nakon čega su donesene Smjernice za njihovo osnivanje i način rada.

Centri II kategorije, koji su pod okriljem UNESCO, osnivaju se od strane države i ona obezbjeđuje prostor, finansira uslove za rad i zaposlene, a UNESCO sufinansira programe i projekte.

Specijalizovani UNESCO centri (II kategorije) u Regionu su:

- Centar za konzervaciju i podvodnu arheologiju, Zadar, Hrvatska,
- Centar za nematerijalnu kulturnu baštinu, Sofija, Bugarska,
- Centar za digitalizaciju kulturne baštine, Skoplje, Makedonija
- Centar za konzervaciju i restauraciju kulturne baštine, Tirana, Albanija

Uvažavajući sve navedeno, kao i činjenicu da se međunarodni stručni centri za očuvanje i promociju kulturne baštine, koji već postoje u zemljama Jugoistočne Evrope, kao i oni koji će se eventualno osnovati, naročito ako su prepoznati kao UNESCO centri, smatraju prioritetnim platformama za definisanje i realizaciju zajedničkih programa obuke i drugih regionalnih inicijativa za izgradnju kapaciteta, pristupilo se izradi ovog

Elaborata o opravdanosti osnivanja Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini.

Elaborat je urađen u skladu sa odredbama Zakona o kulturi ("Sl. list CG", broj 49/08) koje dozvoljavaju da domaća i strana pravna i fizička lica, uključujući i države i njihove organe, osnivaju zajedničke ustanove kulture. U skladu sa navedenim, Kordinacioni tim za sprovođenje Programa »Cetinje - Grad kulture 2010 - 2013« je, uvažavajući značaj inicijative za osnivanje ustanove za menadžment u kulturnoj baštini sa međunarodnim prefiksom, obrazovao Radnu grupu za izradu Elaborata o opravdanosti osnivanja Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini (u daljem tekstu: Centar).

Elaboratom se, pored ostalog, definiše projekcija organizacionog okvira Centra koja obuhvata sjedište, djelokrug rada i unutrašnju organizaciju, koncepcija osnivanja, konstituisanja i razvoja i način obezbjeđivanja uslova za rad Centra u pogledu kadra, prostora, opreme i finansiranja.

III PROJEKCIJA ORGANIZACIONOG OKVIRA

1) Sjedište Centra

Polazeći od prezentovanih razloga za osnivanjem Centra i očekivanih efekata njegovog rada, sjedište Centra treba da

bude na Cetinju, jer je to u skladu sa opredjeljenjem da se Cetinje razvija kao međunarodna kulturna prijestonica.

2) Djelokrug rada

U skladu sa prepoznatim ciljevima i zadacima, djelokrug rada Centra obuhvatao bi sljedeće poslove i aktivnosti:

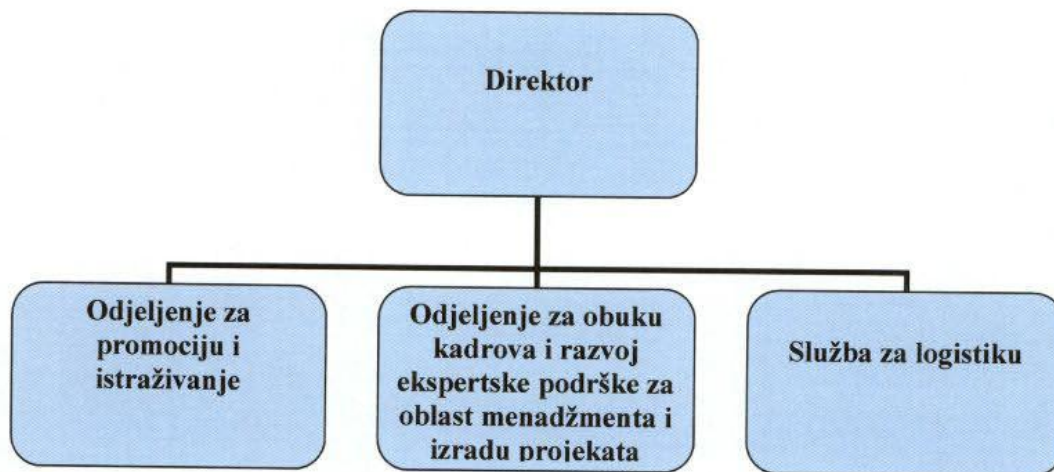
- Sprovođenje aktivnosti usmjerenih na jačanje odgovarajućih upravljačkih kapaciteta sa posebnim osvrtom na definisanje efikasnih menadžment planova zaštićenih kulturnih dobara
- Mobilizacija resursa i formiranje mreže eksperata iz oblasti kulturne baštine radi razmjene znanja iz područja menadžmenta u kulturnoj baštini
- Stvaranje nacionalnih i regionalnih menadžment strategija u kulturnoj baštini koje je neophodno definisati i implementirati, čime će se osigurati integracija kulturne baštine u savremene ekonomske i društvene ciljeve, uključujući kulturni turizam

- Organizovanje edukacija stručnjaka na nacionalnom i međunarodnom nivou u praktičnom i teorijskom dijelu u oblasti menadžmenta, samostalno ili u partnerskom odnosu sa UNESCO, institucijama u Crnoj Gori i regionu
- Promocija značaja razvoja i unapređivanja institucionalnih i kadrovskih kapaciteta
- Harmonizacija između inicijativa i projekata u kojima participiraju institucije na lokalnom i nacionalnom nivou, civilni i privatni sektor
- Razvijanje partnerstva između državnih institucija i privatnog sektora u smislu razmjena dobrih praksi u uspostavljanju privatno-javnih partnerstava u različitim aspektima i projektima kulturne baštine,
- Izrada baze podataka projekata iz oblasti kulturne baštine, koje će biti namijenjene za prikupljanje i distribuiranje relevantnih informacija svim stakeholderima, ali i promocije projekata u javnosti
- Istraživanja za vlastite potrebe ili na zahtjev institucija/organizacija iz oblasti kulturne baštine
- Izrada instrumenata za analizu pitanja i problema u oblasti menadžmenta i promocije kulturne baštine
- Iniciranje i realizacija, samostalno i u saradnji sa drugim institucijama, projekata za istraživanje stavova javnog mnjenja prema svim subjektima odgovornim za zaštitu, očuvanje i menadžment kulturne baštine
- Unaprjeđenje međunarodne saradnje vezane za menadžment u kulturnoj baštini
- Organizovanje konferencija, radionica, seminara, studijskih posjeta na nacionalnom i međunarodnom nivou
- Izrada brošura, kataloga i uputstava za unaprjeđenje menadžmenta u kulturnoj baštini
- Uspostavljanje regionalnih partnerskih mreža i povezivanje sa EU i UNESCO institucijama i fondovima iz djelokruga kulturne baštine

3) Preliminarna unutrašnja organizacija

Prilikom profilisanja organizacione strukture Centra uzeti su u obzir faktori koji će neposredno uticati na efikasnost njegovog djelovanja, pa je u tom smislu planirana sljedeća organizaciona struktura

- Odjeljenje za obuku kadrova i razvoj ekspertske podrške za oblast menadžmenta i izradu projekata
- Odjeljenje za promociju i istraživanje (prikupljanje, distribuiranje informacija i jačanje uticaja i implementaciju projekata u oblasti kulturne baštine)
- Služba za logistiku

Organizaciona shema

Centrom upravlja savjet, a rukovodi direktor.

Savjet čine predsjednik i četiri člana – predstavnici Ministarstva kulture, UNESCO, institucija iz oblasti kulturne baštine, nevladinog sektora i zaposlenih.

Direktor se bira iz redova istaknutih stvaralaca u kulturi, sa iskustvom u radu u kulturnoj baštini, na mandat od četiri godine.

IV KONCEPCIJA OSNIVANJA I RAZVOJA

Radi osnivanja i konstituisanja Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini potrebno je preduzeti sljedeće aktivnosti:

O usvajanju ovog elaborata i daljoj proceduri osnivanja, konstituisanja i početku rada Centra potrebno je odmah obavijestiti UNESCO i države Regiona koje su potpisale Deklaraciju koja je usvojena na Ministarskoj konferenciji u okviru UNESCO inicijative "Kulturna baština - Most ka zajedničkoj budućnosti" održanoj na Cetinju 23.04.20010. godine.

U skladu sa navedenim, a u cilju obezbjeđenja adekvatnih uslova za poslovnog prostora i opreme, razvoj Centra realizovaće se kroz dvije faze.

- Prva faza obuhvata period do decembra 2011;

- Druga faza obuhvata period od januara 2012 do septembra 2012;

Do kraja 2011. godine potrebno je pripremiti i donijeti Odluku o osnivanju Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini kojom će se, pored uređivanja zakonom predviđenih pitanja, imenovati privremeni organi upravljanja (vršilac dužnosti direktora i privremeni Savjet) kako bi se stvorili uslovi za konstituisanje Centra u 2012. godini.

U prvoj polovini 2012. godine potrebno je da se pripreme i usvoje Statut Centra, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i Program rada, izvrši upis Centra u Centralni registar Privrednog suda, izvrši popuna sistematizovanih radnih mjesta i odgovarajuća rekonstrukcija, adaptacija i opremanje dijela Zgrade bivšeg Austrougarskog poslanstva za potrebe Centra.

V USLOVI ZA OSNIVANJE I RAD CENTRA

1) Kadar

Centar treba da ima odgovarajuću kadrovsku strukturu zaposlenih, koja po broju i stručnoj profilaciji obezbjeđuje blagovremeno, stručno i kvalitetno vršenje svih poslova koji su oduhvaćeni utvrđenim djelokrugom rada.

S obzirom na predviđenu organizacionu strukturu, Centar treba da ima direktora i osam (8) zaposlenih.

Strukturu zaposlenih, najvećim dijelom, čine lica sa visokom stručnom spremom od značaja za kulturnu baštinu.

2) Prostor za rad i oprema

Za rad Centra preliminarno je bio planiran dio Bivše upravne zgrade "Obod", ali nakon detaljnog snimanja i analitičke procjene raspoloživog prostora ove zgrade, u kojoj će biti smješteni Uprava za zaštitu kulturnih dobara i Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, utvrđeno je da ne postoji mogućnost da se u ovoj zgradi obezbijedi prostor za rad ovog Centra.

Međutim, kako će se, nakon adaptacije Bivše upravne zgrade "Obod", Uprava za zaštitu kulturnih dobara i Centar za konzervaciju preseliti u ovaj objekat, stvara se mogućnost da se za rad Centra obezbijedi odgovarajući prostor u Zgradi bivšeg Austrougarskog poslanstva, što je u skladu sa opredjeljenjem iskazanim u Programu „Cetinje-Grad kulture 2010-2013“ da se objekti bivših diplomatskih i konzularnih predstavništava koriste prvenstveno za svrhe koje doprinose afirmaciji Cetinja u međunarodnu kulturnu prijestonicu.

3) Finansijska sredstva

Obezbjedivanje uslova za osnivanje i rad Centra i zarade i druga primanja zaposlenih u Centru finansiraće se iz Budžeta Crne Gore, a UNESCO će sufinansirati projekte i programe. Pored toga Centar će imati podršku iz drugih međunarodnih donacija, a dio sredstava će ostvarivati od svojih aktivnosti i projekata.

U realizaciji aktivnosti Centra, koje se odnose na izradu menadžment planova, obuku kadrova i sl., troškove će snositi i države za čije potrebe Centar obavlja koordinaciju ovih poslova.

Imajući u vidu značaj kulture i zajedničku odgovornosti svih struktura društva u integrisanoj zaštiti vrijednosti kulturnih dobara u cilju uspješnog upravljanja kulturnom baštinom, Republika Slovenija je kroz Projekat za međunarodnu razvojnu saradnju između Republike Slovenije i Crne Gore, koji se implementira u periodu 2011 – 2015 godina, a u okviru dijela namijenjenog za razvojnu pomoći, odobrila sredstva u iznosu od 180.000,00 €

za sufinansiranje nabavke opreme za osnivanje Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini.

Takođe, najavljena je finansijska pomoć Centru od strane Cooperazione Italiana preko Kancelarije UNESCO BRESCE u Veneciji u iznosu od 200.000 €, za finansiranje aktivnosti za 2012 i 2013. godinu.

S obzirom na koncepciju razvoja, planirani broj zaposlenih i, s tim u vezi, očekivane rashode za material i usluge, budžetom Crne Gore potrebno je obezbijediti sredstva za rad Centra i to:

- U 2011. godini nijesu potrebna dodatna sredstva, odnosno sve aktivnosti na osnivanju Centra u ovoj godini finansiraće se iz sredstava Ministarstva kulture.

- U 2012. godini u iznosu od **64.184, 00** eura, od čega 40.684, 00 eura za bruto zarade (v.d. direktora za 12 mjeseci i osam zaposlenih za četiri mjeseca), 17.500,00 eura za rashode za material i usluge (2.000 za material, 2.000 za službena putovanja, 3000 za reprezentaciju povodom početka rada, 8.000 za električnu energiju i gorivo za grijanje, 2.000 za telefonske usluge i 500 eura za poštanske usluge) i 6.000,00 eura za tekuće održavanje i ostale izdatke (sredstva higijene 500, komunalne naknade 3.000, takse 1.500 i ostalo 1.000 eura).

- U 2013. godini u iznosu od **176.000, 00** eura, od čega 92.871,00 eura za bruto zarade zaposlenih, 52.000,00 eura za rashode za material i usluge (3.000 za material, 4000 za službena putovanja, 2.000 za reprezentaciju, 12.000 za električnu energiju i gorivo za grijanje, 6.000 za telefonske usluge , 1000 za poštanske usluge i 24.000 eura za ugovorene usluge), 4.000, 00 eura ta tekuće održavanje prostorija i opreme), 8000,00 eura za ostale izdatke (5.000 za komunalne naknade, 1.000 za takse i 1.000 eura za

ostalo) i 20.000,00 eura za kapitalne izdatke (20.000 eura za nabavku opreme koja nije obuhvaćena donacijom Republike Slovenije i Kapitalnim budžetom).

Dio sredstava za opremu i sredstva za rekonstrukciju i adaptaciju prostora Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini obezbijediće se Kapitalnim budžetom za 2012. godinu, u okviru sredstava za realizaciju Programa "Cetinje – Grad kulture 2010 - 2013".

IV REZIME

Osnivanje Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini na Cetinju je višestruko značajno i opravdano za Crnu Goru iz sljedećih razloga:

Centar, čiji će rad biti podržan od strane UNESCO, međunarodno etabliranog tijela za oblast kulture, nauke i obrazovanja, uz primjenu alternativnih modaliteta pružanja ekvivalentne programske podrške visokih standarda za obuku kadrova, postići će sveukupni napredak u procesu formiranja i konsolidovanja kadrova i institucija u oblasti kulturne baštine.

Uvažavajući činjenicu nedostatka kadrovskih kapaciteta iz oblasti kulturne baštine, koji mogu da odgovore savremenim i budućim zahtjevima zaštite, očuvanje, valorizacije, prezentacije i sveukupnog menadžmenta, kao sadžioca svih ključnih pitanja kulturne baštine, programi obuke, kroz angažovanje priznatih međunarodnih specijalizovanih eksperata i stručnih i naučnih institucija iz kompleksnog dijapazona baštine, biće prvenstveno usmjereni na stručnjake iz nadležnih organa uprave i instiucija, kao i na kadrove koji su na studijskim programima iz oblasti kulturne baštine, kao značajnog potencijala za održivost strategija i politika u ovoj oblasti.

U Centru će se obučavati kadrovi i država iz Regiona i šire i koordinirati procesi izrade menadžment planova za raznovrsna kulturna dobra što će doprinijeti razmjeni iskustava i prohodnosti ideja i afirmaciji kulturnih i stručnih potencijala Crne Gore, a posebno istorijske uloge Cetinja.

Sve ovo će doprinjeti sveukupnom napretku kapaciteta u procesu evropskih i evroatlanskih integracija, izbjegavanju dupliranja napora i racionalizaciji upotrebe raspoloživih kadrovskih resursa u Crnoj Gori, ključne mjere održivih i odgovornih državnih i lokalnih organa uprave i ustanova, kao preduslova za uspješnu pripremu i imlementaciju zahtjevnih programa i projekata za kvalitetnu zaštitu, očuvanje, valorizaciju i prezentaciju kulturne baštine.

VII PRIJEDLOG MJERA

Za realizaciju ovog elaborate

potrebno je da:

- Ministarstvo kulture u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija i Nacionalnom komisijom za saradnju sa UNESCO, obavijesti UNESCO i države Regiona koje su potpisale Deklaraciju koja je usvojena na Ministarskoj konferenciji u okviru UNESCO inicijative "Kulturna baština - Most ka zajedničkoj budućnosti", održanoj na Cetinju 23.04.2010. godine i Deklaraciju koja je usvojena na Ministarskoj konferenciji u okviru inicijative "Savjet ministara kulture Jugoistočne Evrope"" održanoj na Cetinju 24.04.2010. godine, o usvajanju Elaborata o opravdanosti osnivanja Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini i o daljoj proceduri za osnivanje, konstituisanje i početak rada Centra.
- Ministarstvo kulture, do kraja 2011. Godine, pripremi i Vladi dostavi Prijedlog odluke o osnivanju Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini.
- Ministarstvo kulture, u saradnji sa Ministarstvom finansija, u tekućem budžetu za 2012. godinu, planira sredstva za osnivanje i rad Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini.
- Ministarstvo kulture, u saradnji sa Direkcijom javnih radova, u kapitalnom budžetu za 2012. godinu, u okviru sredstava za realizaciju Programa "Cetinje-Grad kulture 2010-2013", planira sredstva za rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje dijela Zgrade bivšeg Austrougarskog poslanstva na Cetinju, za potrebe Regionalnog centra za razvoj menadžmenta u kulturnoj baštini.

